

Hudební výchova 5. ročník

40. PREZENTACE

Opakování - úkoly ve skupinách

- Délka not a pomlkk
- Rytmická cvičení
- Hudební skladatelé a jejich skladby
- Hudební abeceda
- Hudební nástroje
- Hudební terminologie
- Hodnocení soutěže

Hlasové desatero

- 1) Dbej na správné držení těla.
- 2) Dýchej vědomě a prováděj dechová cvičení.
- 3) Před „použitím“ hlasivky probud’.
- 4) Prováděj hlasová cvičení.
- 5) Vždy hlídej přirozenou barvu i sílu svého hlasu.
- 6) Mluv i zpívej s důkladnou artikulací.
- 7) Užívej pestře intonace, tempa a pauz.
- 8) Hlasivky netrap v horku, v zimě nebo v nemoci.
- 9) Procvičuj zpěv a řeč pokaždé, když máš příležitost.
- 10) Po delším zpěvu nechej své hlasivky odpočinout.

Dechové cvičení

Hra na vítr

Zahrajeme si teď na vítr, který shodí ze stromu pář hrušek nebo jablek.
Stačí se pořádně nadechnout do bříška, nezvedat ramena a jako vítr
vypustit vzduch: Fúúú.....

A chce to i pořádnou výdrž. Někdo nám bude počítat do čtyř.

NÁDECH
1 2 3 4

ZADRŽET
1 2 3 4

VÝDECH
1 2 3 4

Hlasové cvičení

Pokračujeme v nácviku hlavového tónu - několikrát zakukáme na tónech

d² - h¹ .

Zařadíme i malé hlasové cvičení na některou ze slabik: ku, mu, nu, no. Nejprve navozením hlavového tónu na tónu c² (1. řádek cvičení), pak postupujeme po půltonech nahoru c² (2. řádek cvičení) až po d² (3. řádek cvičení). Nejprve si všechny řádky poslechneme (zapneme zvuk), pak společně zazpíváme. První tón v každém řádku nejdříve poslechneme (c², cis², d²) , ihned tón společně zopakujeme na některou z výše uvedených slabik a zbytek každého řádku zazpíváme společně se zvukem na tutéž slabiku. Vystřídáme všechny slabiky.

Opakujeme píseň Holka modrooká
za doprovodu kytary – střídáme samohlásky
a, e, i, o, u .

1. Poznáš délku not a pomlkk?

Úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů)

1. Skupiny hází kostkou (v horní liště) - hozené číslo určuje číslo skupiny a otázky. Skupiny si svá čísla pamatuji.
2. Skupina pojmenuje notu i pomlku, určí jejich délku trvání (príprava 30 s - stopky).
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu otázky,

Úkol 1

1

2

3

4

5

6

1. Poznáš délku not a pomlk?

Úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů)

1. Skupiny hází kostkou (v horní liště) - hozené číslo určuje číslo skupiny a otázky. Skupiny si svá čísla pamatuji.
2. Skupina pojmenuje notu i pomlku, určí jejich délku trvání (příprava 30 s - stopky).
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu otázky.

1. Nota čtvrt'ová (1dobu).
2. Pomlka osminová (půl doby).

1

1. Nota půlová (2 doby).
2. Pomlka celá (4 doby).

4

1. Nota celá (4 doby)
2. Pomlka čtvrt'ová (1 doba).

2

1. 2 noty osminové (půl + půl doby)
2. Pomlka šestnáctinová (čtvrt doby).

5

1. Nota osminová (půl doby).
2. Pomlka půlová (2 doby).

3

1. Nota šestnáctinová (čtvrt doby).
2. Nota půlová s teckou (3 doby).

6**Řešení 1**

2. Rytické cvičení - úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů)

1. Skupiny hází kostkou (v horní liště) - hozené číslo určuje číslo skupiny a otázky. Skupiny si svá čísla pamatují.
2. Skupina vytleská notový zápis (příprava 30 s - stopky) ukrytý pod bílým obdélníkem.
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu otázky.

00 : 00 : 00

- +

- +

- +

**Úkol 2 + řešení
pod bílým
obdélníkem.**

zvuk za
špatnou
odpověď

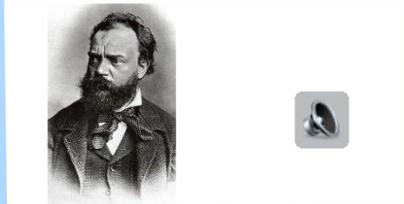
3. Poznáš hudební skladatele a jejich skladby? - úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů)

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina rozpozná hudebního skladatele, jeho národnost a skladbu (příprava 30 s - stopky). Správné řešení se nachází pod obrázkem skladatele (odemkní).
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.
(6 skupin - 6 úkolů)

Úkol 3

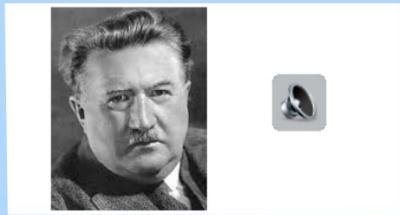
zvuk za špatnou odpověď

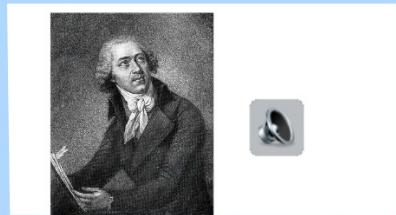
1

2

3

4

5

6

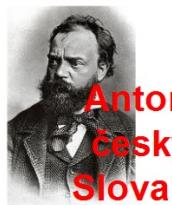
3. Poznáš hudební skladatele a jejich skladby?

Úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů)

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina rozpozná hudebního skladatele, jeho národnost a skladbu (příprava 30 s - stopky). Správné řešení se nachází pod obrázkem skladatele.
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

Řešení 3

Antonín Dvořák
český skladatel
Slovanský tanec

1

Leoš Janáček
český skladatel
Pilky (Z Lašských tanců)

2

Leopold Koželuh
český skladatel
Křepelčí fanfary
(z Loveckých fanfár pro tři lesní rohy)

4

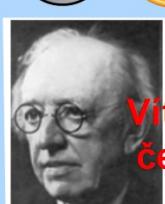
Bedřich Smetana
český skladatel
Proč bychom se netěšili (úvodní sbor z opery *Prodaná nevěsta*)

5

Josef Suk
český skladatel
Vesnická serenáda
(skladba pro klavír)

3

Vítězslav Novák
český skladatel
Bouře

6

4. Poznáš hudební skladatele a jejich skladby?

Úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů)

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. **Skupina rozpozná hudebního skladatele, jeho národnost a skladbu** (příprava 30 s - stopky). Správné řešení se nachází pod obrázkem skladatele.
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázce.

Úkol 4

1

2

3

4

5

6

4. Poznáš hudební skladatele a jejich skladby?

Úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů)

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina rozpozná hudebního skladatele, jeho národnost a skladbu (příprava 30 s - stopky). Správné řešení se nachází pod obrázkem skladatele.
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

Řešení 4

zvuk za
špatnou
odpověď

Niccolo Paganini /nykolo
paganíny/
italský skladatel
Capriccio pro sólové housle
/kapričo/

Johann Sebastian Bach
německý hudební
skladatel
RONDO (z orchestrální
suity h - moll)

Georg Friedrich Händel
/džordž fridrich hendi/
německý hudební skladatel
Hudba k ohňostroji

Felix Mendelssohn
– Bartholdy
německý skladatel
Svatební pochod

Johannes Brahms /bráms/
německý hudební skladatel
VALČÍK As – dur, op. 69
CD č. 2 - BIANKA 3. ročník

Wolfgang Amadeus
Mozart
německý skladatel
MENUET (ze symfonie D-
dur "Hafnerovy", KV 385)

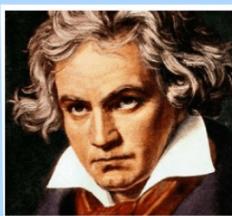

5. Poznáš hudební skladatele a jejich skladby?

Úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů)

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina rozpozná hudebního skladatele, jeho národnost a skladbu (příprava 30 s - stopky). Správné řešení se nachází pod obrázkem skladatele.
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

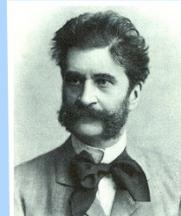
Úkol 5

1

2

odkaz

3

4

5

6

5. Poznáš hudební skladatele a jejich skladby?

Úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů)

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina rozpozná hudebního skladatele, jeho národnost a skladbu (příprava 30 s - stopky). Správné řešení se nachází pod obrázkem skladatele.
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

Řešení 5

Ludwig van Beethoven
/ludvík van bétoven/
rakouský skladatel
Symfonie č. 6 Pastoreční

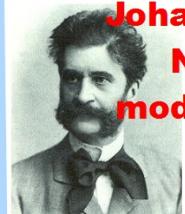
Franz Peter
Schubert /franc petr
šubrt/
rakouský skladatel
Pstruh

Musorgskij Modest Petrovič
ruský skladatel
Tanec kuřátek ve
skořápkách (z cyklu obrázky
a výstavy)

Petr Iljič Čajkovskij
ruský skladatel
TROJKA - Z cyklu
Roční doby: Listopad
CD 3. r. BIANKA č. 5

Johann Strauss
Na krásném
modrém Dunaji
odkaz
- (odkaz)

Prokofjev Sergej
Sergejevič
ruský skladatel POCHOD
Z dětské suity Letní den
CD 3. ročník BIANKA č. 17

6.Poznáš noty? Úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů)
(prezentace 30) \flat (prezentace 29), \sharp d2 - g2 (pr.32)

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina pojmenuje noty v notové osnově, která se nachází pod bílým obdélníkem (příprava 30 s - stopky).
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

00 : 00 : 00

Úkol 6

6. Poznáš noty?- Úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů)
(prezentace 30) b (prezentace 29), # d2 - g2 (pr.32)

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina pojmenuje noty v notové osnově, která se nachází pod bílým obdélníkem (příprava 30 s - stopky).
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

Řešení 6

The musical staves show the following note names from left to right:

- Top row: C1, his, e2; d, fes, g2; e, g, fes
- Bottom row: fis, g, h; ais, d2, f; hes(bé), c2, e

The emoji faces below the staves are:

- Row 1: 1 (neutral), 1 (neutral), 4 (neutral), 2 (neutral), 2 (neutral), 2 (neutral)
- Row 2: 4 (neutral), 6 (neutral), 4 (neutral), 5 (neutral), 3 (neutral), 6 (neutral)

7. Poznáš hudební nástroje? Úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů) Prezentace 5, 6, 7.

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina rozpozná hudebního nástroj a zařadí jej do správné skupiny (dechové, bicí, klávesové, strunné) - příprava 30 s - stopky. Správné řešení se nachází pod obrázkem hud. nástroje (odemkní).
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

Úkol 7

1

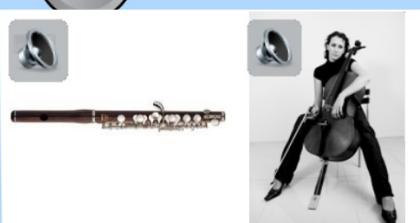
2

3

4

5

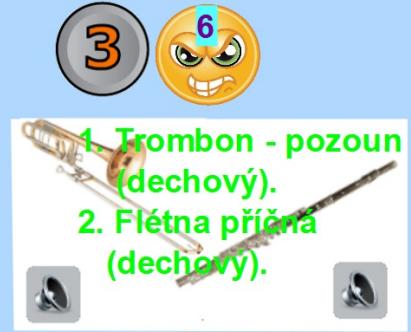

6

**7. Poznáš hudební nástroje? - Úkol ve skupinách
(6 skupin - 6 úkolů) Prezentace 5, 6, 7.**

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina rozpozná hudebního nástroj a zařadí jej do správné skupiny (dechové, bici, klávesové, strunné) - příprava 30 s - stopky. Správné řešení se nachází pod obrázkem hud. nástroje (odemkní).
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

Řešení 7

8. Poznáš hudební nástroje? - Úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů) Prezentace 17, 21, 22, 23.

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina rozpozná hudebního nástroj a zařadí jej do správné skupiny (dechové, bici, klávesové, strunné) - příprava 30 s - stopky. Správné řešení se nachází pod obrázkem hud. nástroje (odemkní).
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

Úkol 8

1

3

4

5

6

**8. Poznáš hudební nástroje? Úkol ve skupinách
(6 skupin - 6 úkolů) Prezentace 17, 21, 22, 23.**

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina rozpozná hudebního nástroj a zařadí jej do správné skupiny (dechové, bicí, klávesové, strunné) - příprava 30 s - stopky. Správné řešení se nachází pod obrázkem hud. nástroje (odemkní).
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

Řešení 8

00 : 00 : 00

zvuk za špatnou odpověď

1. Hoboj (dechový).
2. Mandolina (strunný, drnkací).
odkaz

9. Poznáš hudební nástroje? Úkol ve skupinách
(6 skupin - 6 úkolů) Prezentace 17, 31, 34, 36.

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina rozpozná hudebního nástroj a zařadí jej do správné skupiny (dechové, bicí, klávesové, strunné) - příprava 30 s - stopky. Správné řešení se nachází pod obrázkem hud. nástroje (odemkní).
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

Úkol 9

1

odkaz
(historie varhan)

2

odkaz

3

odkaz

4

5

6

**9. Poznáš hudební nástroje? Úkol ve skupinách
(6 skupin - 6 úkolů) Prezentace 17, 31, 34, 36.**

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina rozpozná hudebního nástroj a zařadí jej do správné skupiny (dechové, bicí, klávesové, strunné) - příprava 30 s - stopky. Správné řešení se nachází pod obrázkem hud. nástroje (odemkní).
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

Řešení 9

1. Triangl (bicí).

1. Xylofon dřevěný
(bicí).

1. Tamburína
(bicí).

1. Varhany
(klávesový).
odkaz
(historie varhan)

odkaz
1. Cimbál
(úderný,
strunný).

odkaz
1. Dudu
(dechový).

10. Rozumíš hudební terminologii (názvosloví)?

Úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů) Prezentace

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina rozpozná hudebního nástroj a zařadí jej do spravne skupiny (dechové, bicí, klávesové, strunné) - příprava 30 s - stopky. Správné řešení se nachází pod obrázkem hud. nástroje (odemkní).
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

Úkol 10

Co vidíš na obrázku?
Popiš.

1

Jak se jmenuje tato značka
a co znamená?

Co to je? K čemu slouží?

2

f

Pojmenuj toto dynamické
znaménko. Co znamená?

mf

Pojmenuj toto dynamické
znaménko. Co znamená?

4

5

6

10. Rozumíš hudební terminologii (názvosloví)?

Úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů) Prezentace

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina rozpozná hudebního nástroj a zařadí jej do správné skupiny (dechové, bicí, klávesové, strunné) - příprava 30 s - stopky. Správné řešení se nachází pod obrázkem hud. nástroje (odemkní).
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

Řešení 10

Notová osnova. Slouží k notovému zápisu. Má 4 mezery a pět linek.

Co vidíš na obrázku?
Popiš.

1

Tato značka se píše nad notou nebo pod notou a nazývá se koruna nebo také fermata. Znamená, že tón se protáhne na delší dobu než udává nota. Délku prodloužení určuje interpret sám podle svého cílení, často se ale tóny s korunou priblížně predluzují o polovinu své notové hodnoty. Toto je také známo pod pomlukou.

Jak se jmenuje tato značka a co znamená?

4

Co to je? K čemu slouží?

Houslový klíč nebo G klíč. Patří na začátek notové osnovy. Používá se při notovém zápisu houslí, vysokých dechových hudebních nástrojů (např. flétna, hoboj, klarinet, trubka), vysokých ženských hlasů (soprán, mezzosoprán, alt) a pravé ruky klávesových nástrojů.

2

f - forte - silně. NEKŘÍCET.
Pojmenuj toto dynamické znaménko. Co znamená?

5

Co to je? K čemu slouží?

Basový klíč nebo F klíč se používá při notovém zápisu violoncela, kontrabasu, nízkých dechových nástrojů (fagotu, pozounu nebo tuby), nějžiho muzského hlasu basu, levé ruky u klávesových nástrojů a pedálů u varhan. Referenční tón je malé f (na čtvrté notové lince), poloha je označena dvěma tečkami.

3

mf - mezzoforte - středně silně

Pojmenuj toto dynamické znaménko. Co znamená?

6

11. Rozumíš hudební terminologii (názvosloví)?

Úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů) Prezentace 10, 11, 29, 30, 32.

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina rozpozná hudebního nástroj a zařadí jej do správné skupiny (dechové, bicí, k **Co vidíš na obrázku?** rava 30 s - stopky. Správné řešení se Popiš. hud. nástroje (odemkní).
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

00 : 00 : 00

⊖+ ⊖+ ⊖+

Úkol 11

p

Pojmenuj toto dynamické znaménko. Co znamená?

Co to je? K čemu slouží?

1

b

Co to je? K čemu slouží?

2

Co znamená tečka u noty?
Jakou dobu mají uvedené noty?

#

Co to je? K čemu slouží?

3

Co je rondo?

4

5

6

11. Rozumíš hudební terminologii (názvosloví)?

Úkol ve skupinách (6 skupin - 6 úkolů) Prezentace 10, 11, 29, 30, 32.

1. Skupiny hází kostkou a vybírají číslo otázky.
2. Skupina rozpozná hudebního nástroj a zařadí jej do správné skupiny (dechové, bicí, klávesové, strunné) - příprava 30 s - stopky. Správné řešení se nachází pod obrázkem hud. nástroje (odemkní).
3. Za správné řešení získává skupina smajlíka, přesuneme ho k číslu vylosované a správně zodpovězené otázky.

Řešení 11

p - piano - slabě
p

Pojmenuj toto dynamické znaménko.
Co znamená?

Je to bé (béčko). Snižuje tóny o půl tónu. Ke jménu tónu, před kterým je tato posuvka se přidá - es.

Co to je? K čemu slouží?

Je to repetice - opakování.
Co to je? K čemu slouží?

Tečka u noty prodlužuje notu o polovinu její rytmické hodnoty.

- a) dobu a půl
b) 3 doby
c) třetinu doby
- Co znamená tečka u noty?
Jakou dobu mají uvedené noty?

Je to křízek. Zvyšuje tóny o půl tónu. Ke jménu tónu, před kterým je tato posuvka se přidá - is.

Co to je? K čemu slouží?

Co je rondo?

Je to hudební forma, kde se hlavní téma v průběhu skladby několikrát opakuje - střídá se s jinými hudebními myšlenkami, začíná i končí hlavní hudební myšlenkou. Rondo můžeme zahrát i rytmicky.

Příklad: Výsledky hodnocení.

Hodnocení soutěže

Spočítáme získané smajlíky u jednotlivých skupin a počet smajlíků zapíšeme číslicí do správného obdélníku. Vítězná skupina vybírá písničku, které si společně zazpíváme. Skupiny o stejném počtu bodů hází kostkou. Kdo hodí víc, vybírá písničku.

Počet získaných smajlíků:

9

1

skupina

Počet získaných smajlíků:

8

2

skupina

Počet získaných smajlíků:

5

3

skupina

Počet získaných smajlíků:

9

4

skupina

Počet získaných smajlíků:

9

5

skupina

Počet získaných smajlíků:

8

6

skupina

Seznam použitého materiálu

- Hudební výchova 5 – učebnice pro 5. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Metodický průvodce učebnicí Hudební výchova 5 pro 5. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Hudební výchova pro 5. ročník základní školy. Nakladatelství SPN.
- Vlasta Beilová. Barevné cinkání s obrázky Miloše Nesvadby. První krůčky do světa hudby. Nakladatelství MUSIC DISTRIBUCE.
- Nauč mě písničky. Nakladatelství AXIÓMA Praha.
- Náměty pro tvořivé vyučování na 1. stupni ZŠ – RAABÍK
- CD RAABE – Hudební nástroje – Emil Hradecký
- Hudební nástroje – Doprovodný text k CD Hudební nástroje –RAABE
- Hudební nástroje – Obrazový materiál k CD Hudební nástroje – RAABE
Program ActivInspire - Studio - knihovna prostředků
- *Internetové stránky - odkazy:*
<http://www.youtube.com/watch?v=U7ziPn7lbes>
<http://www.youtube.com/watch?v=0osILGfkunw>
<http://www.youtube.com/watch?v=jcJCuhfjJM>
<http://www.youtube.com/watch?v=xNwCjVyOsT8&feature=related>
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1126666764-toulava-kamera/209411000320308/obsah/73129-varhany-krnov/>
<http://www.youtube.com/watch?v=MrZ-IfPMBfl&feature=related>
<http://www.youtube.com/watch?v=uZ2BJElpPDc>

